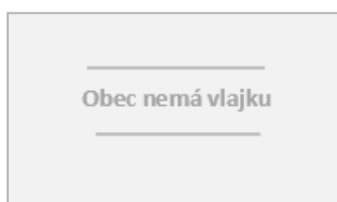

Obec Urbanice

Zapojte se do výběru obecního znaku a vlajky obce Urbanice – ANKETA

Vážení spoluobčané, naše obec patří k nemnoha obcím v ČR, které doposud nemají zvolenu obecní symboliku. Obecní symboly (znak a vlajka) jsou jedním ze základních identifikačních prvků obce, její vizitkou a viditelným výrazem její identity. Výběr obecních symbolů je svědectvím kulturnosti, vkusu a odpovědnosti obyvatel dané obce, vědomých si skutečnosti, že tyto symboly nejsou záležitostí dočasnou, nýbrž trvalou, ovlivňující a zavazující i příští generace.

O výběru konkrétní konečné varianty sice, dle zákona, musí rozhodnout hlasování členů zastupitelstva, nicméně Váš názor bude pro naše rozhodnutí důležitý. Na základě usnesení zastupitelstva č. 16/1/2024 obce Urbanice, ze dne 16.02.2024, bylo rozhodnuto o schválení návrhu znaku a vlajky, a zahájení procesu zvolení příslušné obecní symboliky do 15 dnů. Následně pověřuje místostarostu k jednání s odborníkem na heraldiku a vexilologii o podání Žádosti o schválení obecních symbolů Podvýboru pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Po schválení budou nové obecní symboly vloženy do Registru Komunálních Symbolů (REKOS) a obec je může využívat k oficiálním účelům.

Po několika týdnech jednání s odborníkem na heraldiku a vexilologii Vám přinášíme šest finálních návrhů na znak a vlajku naší obce. Všechny předložené návrhy prošly odbornou oponenturou a vycházejí z historických, písemně doložitelných údajů o naší obci a respektují jak heraldická a vexilologická pravidla tvorby znaků a vlajek, tak legislativní požadavky, platné v ČR.

Na základě výše uvedeného si Vás dovoluujeme požádat o prohlédnutí všech předložených variant. **Do data 28.02.2024 máte možnost se vyjádřit, kterou variantu znaku a vlajky upřednostňujete, formou udělení Vaší preference.** Pochopitelně, vyjádření Vašeho názoru není povinné. Přesto si Vás o ně dovoluujeme požádat a předem Vám za ně děkujeme.

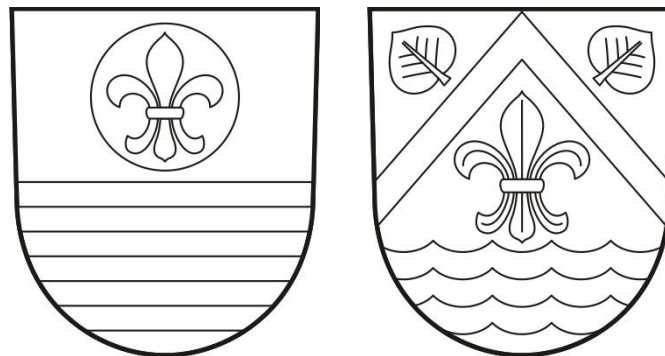
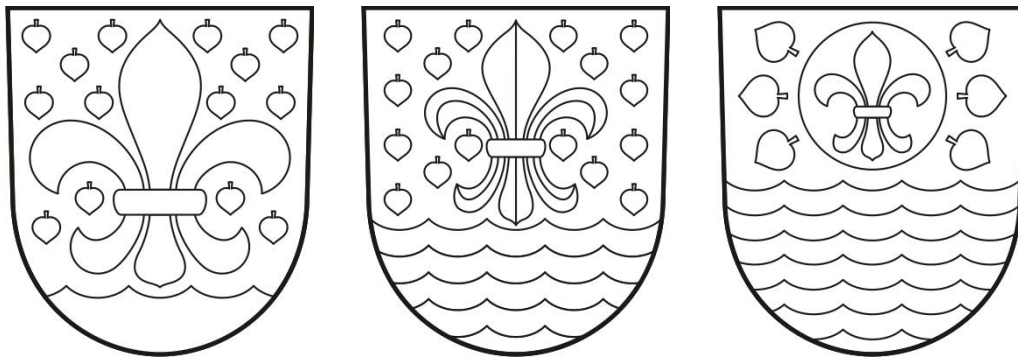
Návrhy na znak a vlajku obce jsou umístěny na internetových stránkách Obce Urbanice www.urbanice-pce.cz, dále jsou vyvěšeny ve vitríně u bývalé prodejny potravin a v tištěné formě na obecním úřadě. Hlasovací formulář je k dispozici na obecním úřadě, a to v pátek od 17:00 do 18:00, dále je možné hlasování v ostatních dnech po telefonické dohodě se starostou nebo místostarostou od 18:00 do 19:00. Dále můžete hlasovat prostřednictvím e-mailu: urbaniceobec@seznam.cz, do uvedeného e-mailu uveďte Vámi zvolený návrh znaku a vlajky (variantu), jméno, příjmení a bydliště.

Děkujeme za Vaše vyjádření zastupitelstvo Obce Urbanice

Návrh znaku a vlajky

pro obec

URBANICE

autor:

Mgr. Jan Tejkal

Jan.Tejkal@seznam.cz

<https://znaky-tejkal.webnode.cz>

<http://heraldika.webnode.cz>

Právo na znak a vlajku:

Zákon o obcích (obecní zřízení) v § 34a stanoví, že:

- (1) Obce mohou mít znak a vlajku obce.
- (2) Předseda Poslanecké sněmovny může obci, která nemá znak nebo vlajku obce, na její žádost znak nebo vlajku obce udělit. Předseda Poslanecké sněmovny může na žádost obce změnit znak nebo vlajku obce.
- (3) Obce a jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby mohou užívat znak a vlajku obce. Jiné subjekty mohou užívat znak obce jen s jejím souhlasem. K užívání vlajky obce není nutný její souhlas.

Právo užívat znak a vlajku obce uděluje předseda Poslanecké sněmovny na základě doporučení Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu.

Žádosti o udělení znaku a vlajky obce, městyse, nebo města projednává Podvýbor pro heraldiku a vexilologii, který je součástí Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, jenž vyslovuje souhlas s návrhy znaků a vlajek obcí.

Evidenci žádostí o udělení znaků a vlajek vede Podvýbor pro heraldiku a vexilologii, jenž současně publikuje informace o nových znacích a vlajkách obcí České republiky v systému REKOS (Registr komunálních symbolů). V tomto systému jsou na základě žádostí samospráv registrovány rovněž historické znaky obcí, městysů a měst.

Tvorba nových obecních symbolů:

Znak a vlajka musí respektovat soubor více či méně pevně stanovených heraldických a vexilologických zásad a musí rovněž vykazovat zřetelný významový vztah k lokalitě, kterou reprezentují.

Mezi relevantní tématické okruhy pro tvorbu znaku patří například konstituce tzv. mluvícího znamení (vyjádření názvu obce), reflexe historické pečetní či razítkové symboliky obce, vyjádření patrona obce, odkaz na význačné události nebo pověsti a mýty v dějinách obce, připomenutí erbovních motivů někdejších feudálních majitelů obce či panství, poukaz na specifické historické či současné řemeslné a jiné pracovní aktivity obyvatel obce, nebo vykreslení určitého relevantního přírodního motivu krajiny, do níž je obec zasazena.

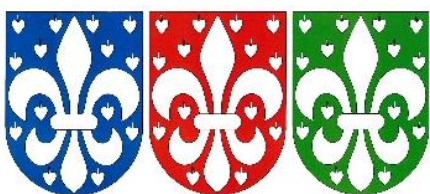
Vlajka obce by měla odpovídat podobě či symbolice znaku obce. Jednou z možností je konstituce geometricky koncipované vlajky ve formě kombinace horizontálních či vertikálních pruhů a případně dalších geometrických obrazců, barevně odvozených ze znakových tinktur a doplněných fakultativně o některé relevantní znakové figury pro zdůraznění neopakovatelnosti každé vlajky. Často - a zejména u lokalit bez městského statutu, kde vzniká vlajka současně se znakem - se přistupuje rovněž k tzv. opakování znaku, což znamená, že vlajka obce má stejnou či velmi podobnou figurální kompozici jako obecní znak.

Znak obce:

Archivní průzkum nepotvrdil existenci vlastního pečetního znamení obce.

V Indikačních skicách Stabilního katastru z roku 1839 (v Národním archivu v Praze) není pečeť obce doložena, když zde spatřujeme pouze otisky vrchnostenské pečeti panství Choltice, k němuž tehdy ves patřila. Stejně tak absentuje doklad o existenci pečeti obce také v Eichlerově topografické sbírce z 1. poloviny 19. století (v Archivu Národního muzea v Praze).

Z uvedeného vyplývá, že nejsou doloženy sfragistické zdroje s obecní symbolikou, kterou by bylo možné převzít do nového znaku obce, a návrh znaku obce tak počítá výhradně s figurami, které vystihují nejvýraznější historicko-geografické motivy obce.

Návrh znaku přitom respektuje kolekci obcí doručených laických námětů, které reflektují především urbanickou mariánskou kapli mezi lípami, někdejší i současné rybníky v katastru obce a sportovní, volejbalovou tradici obce.

Z těchto námětů jsou do návrhu znaku převzaty figury lilie a lipových listů a v heraldizované formě také motivy znázorňující volejbalový míč (obecná figura kotouče) a kapli (heraldská figura krokve).

Jako nevhodná se naopak jeví figura ryby, neboť tato figura (konkrétně se jedná

o okouna) ve stejné stylizaci (tedy v kosmé poloze) se objevuje ve znaku stejnojmenné obce Urbanice v okr. Hradec Králové a mohlo by tedy být matoucí, když by dvě obce shodného názvu měly ve znaku i shodnou figuru. Rybníky jsou tedy vyjádřeny jiným způsobem.

Význam jednotlivých znakových figur v šesti variantách návrhu znaku obce je tedy následující:

Obecná (tj. z reality převzatá a heraldicky jednoduše stylizovaná) figura **lilie** představuje – jakožto typický mariánský atribut – symbol **kaple P. Marie**.

Lilii významově doplňuje obecná figura **lipového listu** - variantně v podobě dvojice či šestice lipových listů, nebo ve formě svěšenými lipovými listy posázeného znakového štítu - odkazující na **lípy u kaple**; obecněji však lze této figuře rozumět také jako vyjádření venkovské krajiny, do níž je obec zasazena.

Heraldská (tj. geometrickým dělením štítu vzniklá) figura **vlnkovitého dělení** v různých modifikacích – např. v podobě vlnkovité paty štítu či vlnkovitých břevien – odkazuje na tradici **rybníků** v dějinách i současnosti obce, tzn. především na rybník Návesník a na Urbanský (dnes Urbanický) rybník, ale i na další rybníky doložené např. mapou ve výše uvedených Indikačních skicách. Variantně jsou figury **břevien** zjednodušeny tím, že namísto vlnkovitého řezu je uplatněn přímý řez dělicích linek.

Figura stříbrného **kotouče** představuje heraldicky stylizované vyjádření **volejbalového míče** a odkazuje tedy na **sportovní tradici obce**.

Heroldská figura **krokve** (provázené dvěma lipovými listy) představuje heraldizované, stručné vyjádření **kaple**, ale současně tato figura připomíná i někdejší **tvrz** na místě čp.1 jako sídlo **samostatného statku Urbanice**.

Svou symboliku mají v návrhu znaku i zvolené znakové tinktury – barvy a kovy. **Modrá a stříbrná** (bílá) jsou **barvami vody** a podtrhují tedy symboliku **rybníků**, zatímco **zelená barva** zase vystihuje skutečnost, že značnou část katastru obce tvoří **lesní porosty**. **Stříbrná** (bílá) tinktura **mariánské lilie** je **barvou čistoty** a **zlatá** (žlutá) tinktura zase vykresluje **zemědělský charakter** okolní krajiny.

Heraldická pravidla o barvách a kovech:

Při realizaci návrhu znaku lze postupovat tak, že se jednotlivé varianty návrhu znaku od sebe liší kromě kompozičního řešení také v barevném provedení. Pokud jde o zvolení barev znaku v obecné rovině, existuje v heraldickém tvarosloví pravidlo o nemožnosti pokládání barvy na barvu a kovu na kov. V klasické komunální heraldice českých zemí hovoříme o šesti základních tinkturách, k nimž posléze přibýly další doplňkové tinktury, kupříkladu tzv. přirozené barvy. Dvě z oněch základních tinktur jsou tzv. kovy - zlatá neboli žlutá a stříbrná neboli bílá, zatímco ostatní - červená, modrá, zelená a černá - patří do kategorie barev. Je tedy možno volit buď kovový štít (resp. kovové pole štítu) a barevné figury, či opačně barevný štít (resp. barevné pole štítu) a figury kovové. V obou případech je přitom vhodné zachovat co nejmenší možný počet tinktur.

Blason neboli popis variant návrhu znaku obce:

Varianta 1:

„V zeleném, svěšenými lipovými listy posázeném štítě lilie nad vlnkovitou patou, vše stříbrné.“

Varianta 2:

„Vlnkovitě sníženě dělený štít. V horním zeleném, svěšenými lipovými listy posázeném poli lilie, vše stříbrné. V dolním stříbrném poli dvě modrá vlnkovitá břevna.“

Varianta 3:

„Zeleno-stříbrně vlnkovitě dělený štít. Nahoře modrá lilie ve stříbrném kotouči provázeném po stranách šesti (3,3) odvrácenými stříbrnými lipovými listy do oblouku. Dole tři modrá vlnkovitá břevna.“

Varianta 4:

„V zeleno-stříbrně děleném štítě nahoře modrá lilie ve stříbrném kotouči, dole tři modrá břevna.“

Varianta 5:

„V zeleném štítě nad třikrát stříbrno-zeleně vlnkovitě dělenou vlnkovitou patou stříbrná lilie pod zlatou zúženou kroví provázenou nahoře dvěma zlatými odkloněnými lipovými listy.“

Varianta 6:

„V zeleném štítě nad třikrát stříbrno-modře vlnkovitě dělenou vlnkovitou patou stříbrná lilie pod zlatou zúženou kroví provázenou nahoře dvěma zlatými odkloněnými lipovými listy.“

Vlajka obce:

Při tvorbě návrhu obecní vlajky platí, že námět nebo podoba vlajky koresponduje s figurálním obsahem či podobou návrhu znaku. Tuto zásadu lze realizovat ve třech základních intencích:

I-Přistoupením k tzv. opakování znaku (ať již k tzv. doslovnému či tzv.částečnému opakování znaku), což znamená, že se v listu vlajky objeví zcela totožné figury ve stejné či obdobné kompozici jako ve znakovém štítu.

II-Zjednodušením znakových figur do geometrické kombinace pruhů s totožnými barvami.

III-Vzhledem ke konkrétnímu případu vyváženou kombinací postupů I. a II..

V návrhu vlajky pro obec Urbanice je přítom ve všech variantách uplatněno opakování znakové figurální kompozice modifikované variantně posunutím figur k žerďovému okraji listu vlajky, či zjednodušením vlnkovitých řezů do podoby vodorovných pruhů s přímoú dělicí linkou.

Popis variant návrhu vlajky obce:**Varianta 1:**

„List tvoří dva vodorovné pruhy, zelený a vlnkovitý bílý, v poměru 5:2. V žerďové polovině zeleného pruhu, posázené svěšenými lipovými listy, lilie, vše bílé. Poměr šířky k délce listu je 2:3.“

Varianta 2:

„List tvoří šest vodorovných pruhů, zelený a střídavě bílé a modré, v poměru 7:1:1:1:1:1. V žerďové polovině zeleného pruhu, posázené svěšenými lipovými listy, lilie, vše bílé. Poměr šířky k délce listu je 2:3.“

Varianta 3:

„List tvoří osm vodorovných pruhů, zelený a střídavě bílé a modré, v poměru 7:1:1:1:1:1:1:1. V žerďové polovině zeleného pruhu modrá lilie v bílém kruhovém poli provázeném po stranách šesti (3,3) odvrácenými bílými lipovými listy do oblouku. Poměr šířky k délce listu je 2:3.“

Varianta 4:

„List tvoří osm vodorovných pruhů, zelený a střídavě bílé a modré, v poměru 7:1:1:1:1:1:1:1. V zeleném pruhu u žerďového okraje modrá lilie v bílém kruhovém poli. Poměr šířky k délce listu je 2:3.“

Varianta 5:

List tvoří pět vodorovných pruhů, střídavě zelených a bílých, v poměru 10:1:1:1:1. V horním pruhu žlutá krokev vycházející z osmé a deváté čtrnáctiny žerďového a vlajícího okraje listu s vrcholem na horním okraji listu. Nad kroví dva žluté odkloněné lipové listy, pod ní bílá lilie. Poměr šířky k délce listu je 2:3.“

Varianta 6:

List tvoří pět vodorovných pruhů, zelený a střídavě bílé a modré, v poměru 10:1:1:1:1. V zeleném pruhu žlutá krokev vycházející z osmé a deváté čtrnáctiny žerďového a vlajícího okraje listu s vrcholem na horním okraji listu. Nad kroví dva žluté odkloněné lipové listy, pod ní bílá lilie. Poměr šířky k délce listu je 2:3.“

Obecné poznámky k zásadám heraldické a vexilologické tvorby:

V současné právní terminologii figuruje jako primární pojem „vlajka“. Ve vexilologické terminologii se pak hovoří o vlajce, nebo o praporu dle způsobu užití. V rámci tohoto textu užíváme právně závazný pojem „vlajka“.

Poměr stran listu vlajky je dle metodického pokynu Podvýboru pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky shodný s poměrem stran státní vlajky České republiky – tj. 2:3.

Na list vlajky nelze položit znakový štít – vlajka musí být svébytným symbolem, nikoliv jen podkladem pro znak. Rub a líc vlajkového listu musí být totožný.

Barvy vlajky musí vycházet z barev znaku obce, mohou se omezit na základní, za které se považují především barvy štítu nebo jeho polí a barvy hlavních figur.

Na vlajce mohou být použity jen figury ze znaku či jejich deriváty. Figury, nevyskytující se ve znaku není možné použít. Na vlajku není nutné přenést všechny figury ze znaku. Obecně figury ze znaku je vhodné zjednodušit do vexilologických figur (pruh, klín, krokev, kříž, apod.). Nelze používat libovolné geometrické plochy. Ztvárnění vexilologických figur by mělo mít vztah ke znaku. Tzv. heraldickou vlajku (převod obsahu štítu na list vlajky) je možné vytvořit jen v případě jednoduchého a výrazného znaku.

Na vlajku obce nepatří texty, realistická vyobrazení a vše, co snižuje vzájemnou rozeznatelnost vlajek.

Vlajkový list musí být jednoznačně slovně popsateľný vexilologickou terminologií tak, aby mohl být zhotoven bez grafické předlohy.

Pojmy „zlatá“ a „stříbrná“ (tinktura) u znaku nahrazují u vlajky pojmy „žlutá“ a „bílá“ (barva).

V heraldice se pravá a levá strana popisují z pohledu štítonoše. Z pohledu pozorovatele je tedy heraldicky pravá strana vlevo a heraldicky levá strana vpravo. Neudává-li se v blasonu orientace figury, má se za to, že je orientována doprava.

U heraldických tinctur – to znamená barev a kovů – se neudávají odstíny. Při konkrétním zobrazení platí obecné pravidlo o vhodnosti tmavších a sytějších odstínů. Odstíny ve výtvarném řešení návrhu symbolů obce proto nejsou zcela závazné a lze je upravovat.

Heraldika počítá s vysokou mírou stylizace zobrazených znakových figur. Figura by měla být jasně rozpoznatelná, což ovšem neznamená, že má být zobrazena realisticky – může být například proporčně upravená tak, aby co nejvíce vyplňovala prostor znakového štítu, nebo mohou být její jednotlivé komponenty zobrazeny v upravených proporcích v závislosti na celkové kompozici znaku.

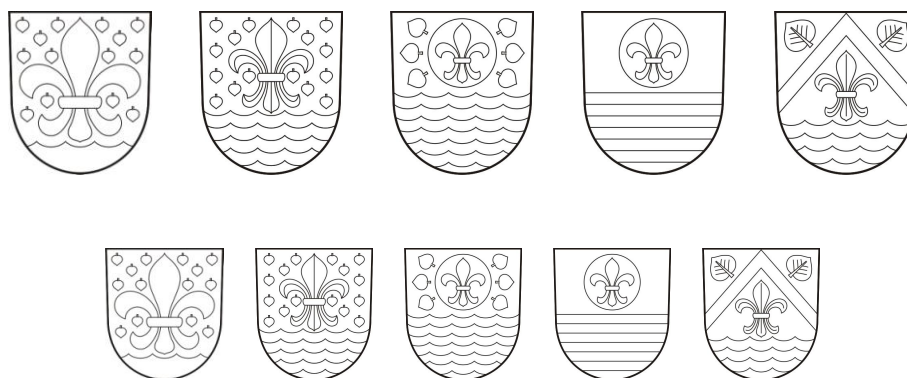
Primární je v heraldice blason neboli slovní popis a sekundární kresebná podoba neboli vizualizace blasonu, což znamená, že stejný znak může mít několik výtvarných podob (i současně užívaných).

Nový znak nesmí být stejný jako již existující znak obce v České republice a nesmí být totožný s již existujícím státním znakem nebo znakem vyššího samosprávného celku.

Navrhovaný znak musí splňovat základní heraldická pravidla (tj. neklást barvu na barvu, kov na kov, kožešinu na kožešinu, nesmí být zobrazen prostorově). V žádném případě se nepřipouštějí odstíny barev nebo stínování. Znak má být co nejjednodušší a měl by obsahovat co nejmenší počet obecných figur. Obecné figury musí vyplňovat celý štít, případně pole.

Jako obsah znaku obce se nepřipouštějí realistická vyobrazení konkrétních staveb či přírodních útvarů. Takové figury musí být heraldicky stylizovány.

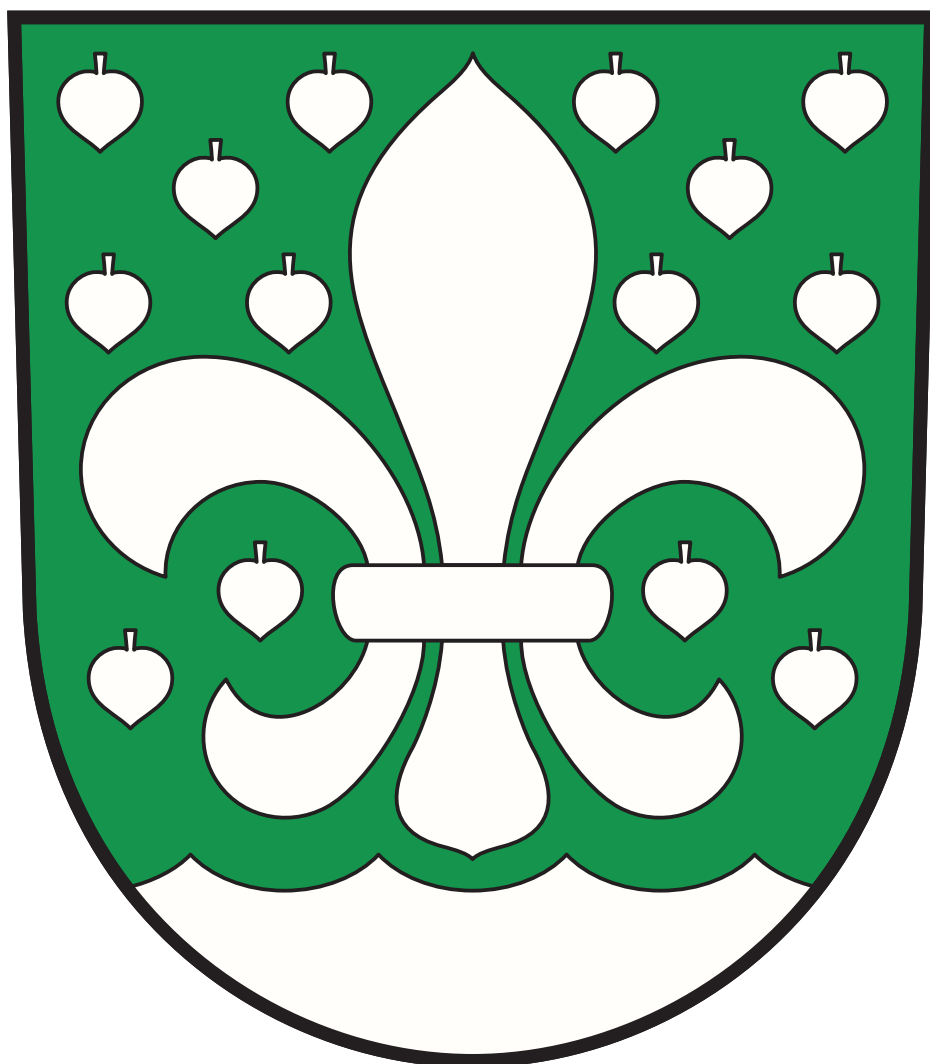
Znak musí být jednoznačně slovně popsateľný heraldickou terminologií, tak, aby mohl být zhotoven bez grafické předlohy.

dne 16.1.2024, Mgr. Jan Tejkal

Přílohy:

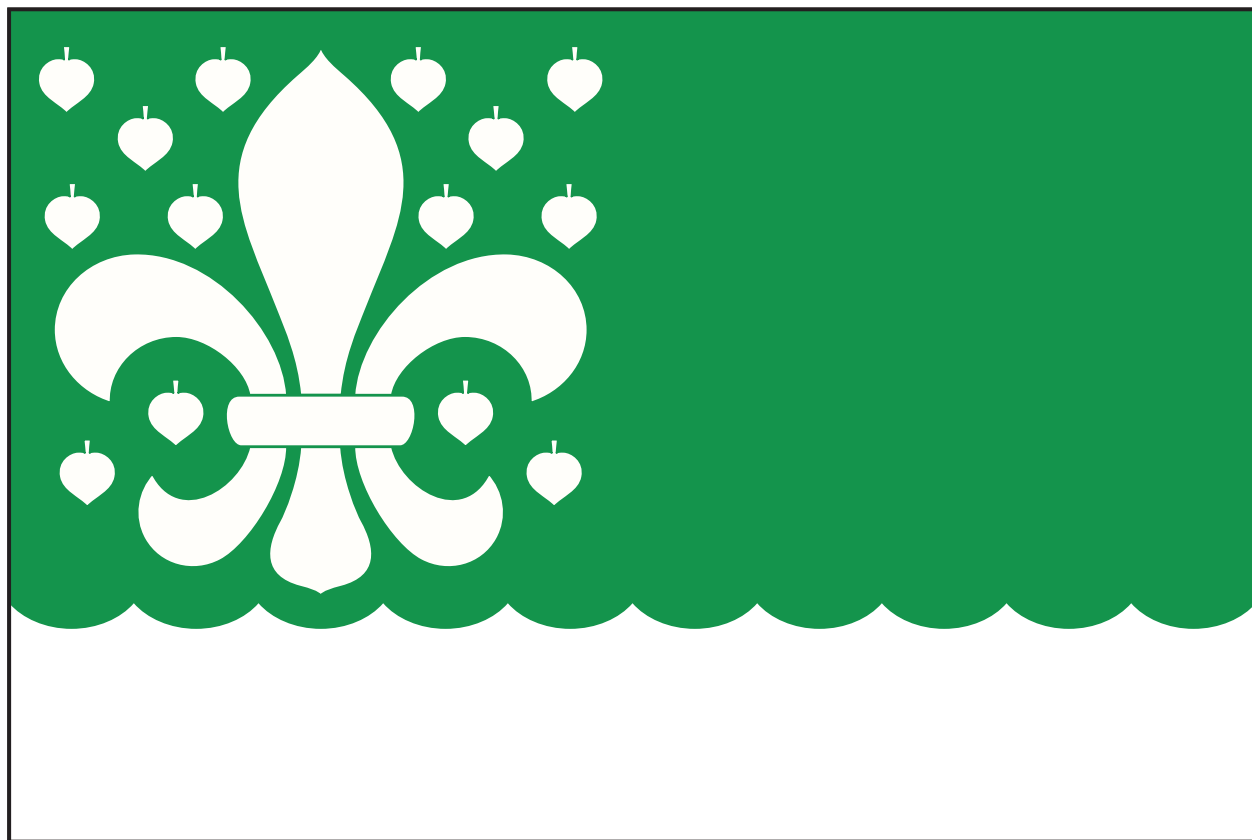
1. Výtvarná realizace variant návrhu znaku a vlajky obce
2. Reprodukce textových a obrazových podkladů

OBEC URBANICE

NÁVRH ZNAKU OBCE

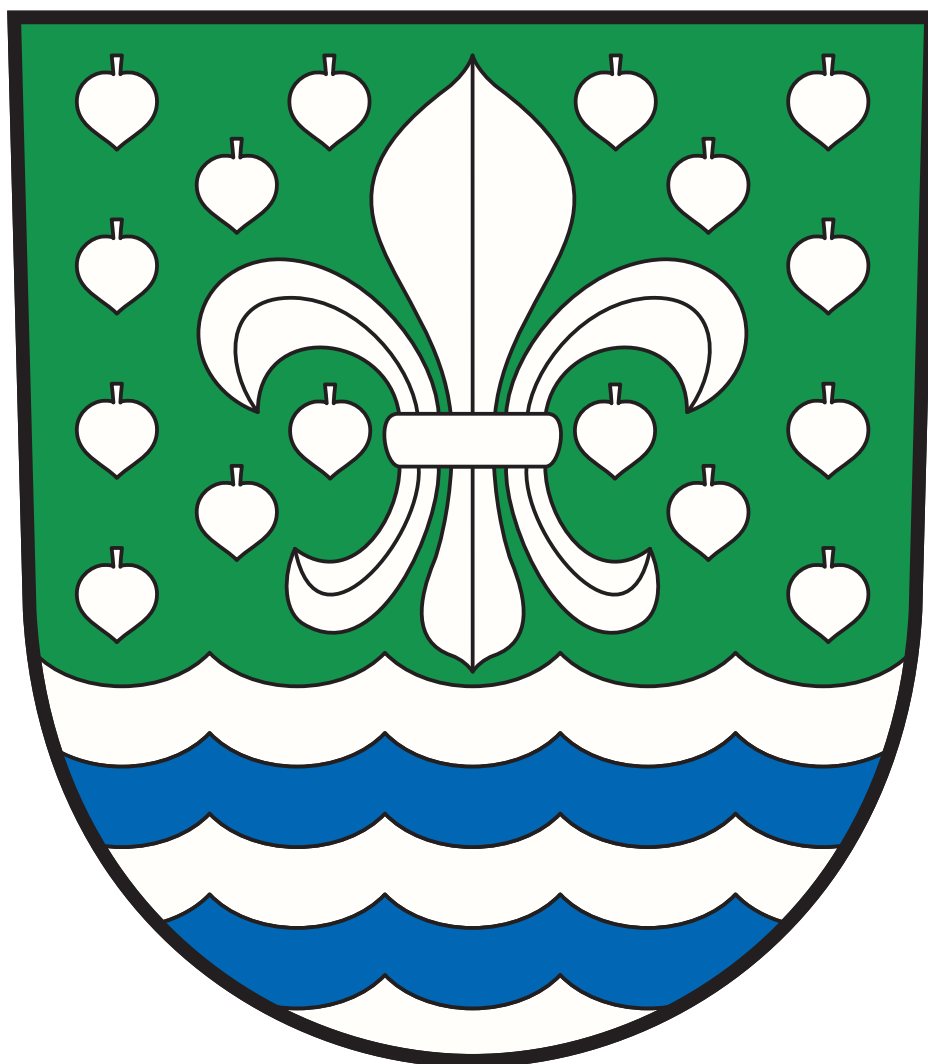
VARIANTA I

OBEC URBANICE

NÁVRH VLAJKY OBCE

VARIANTA I

OBEC URBANICE

NÁVRH ZNAKU OBCE

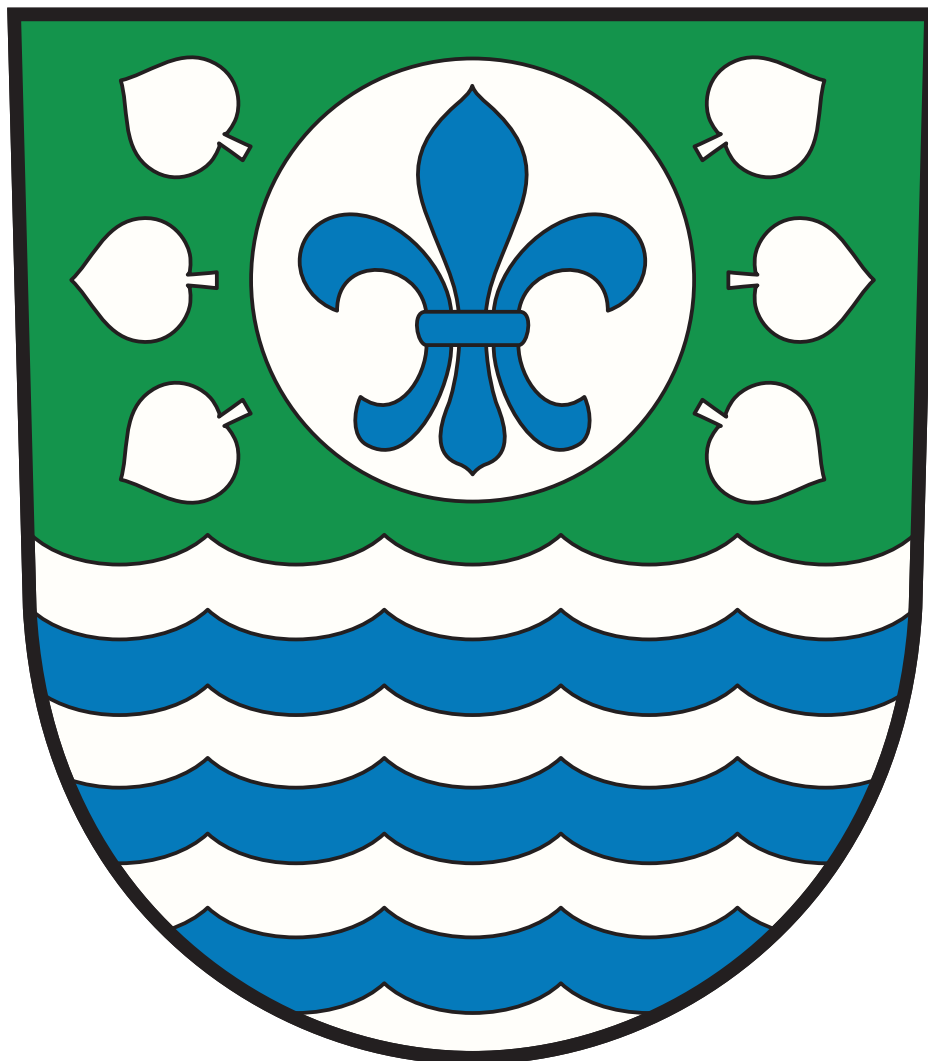
VARIANTA 2

OBEC URBANICE

NÁVRH VLAJKY OBCE

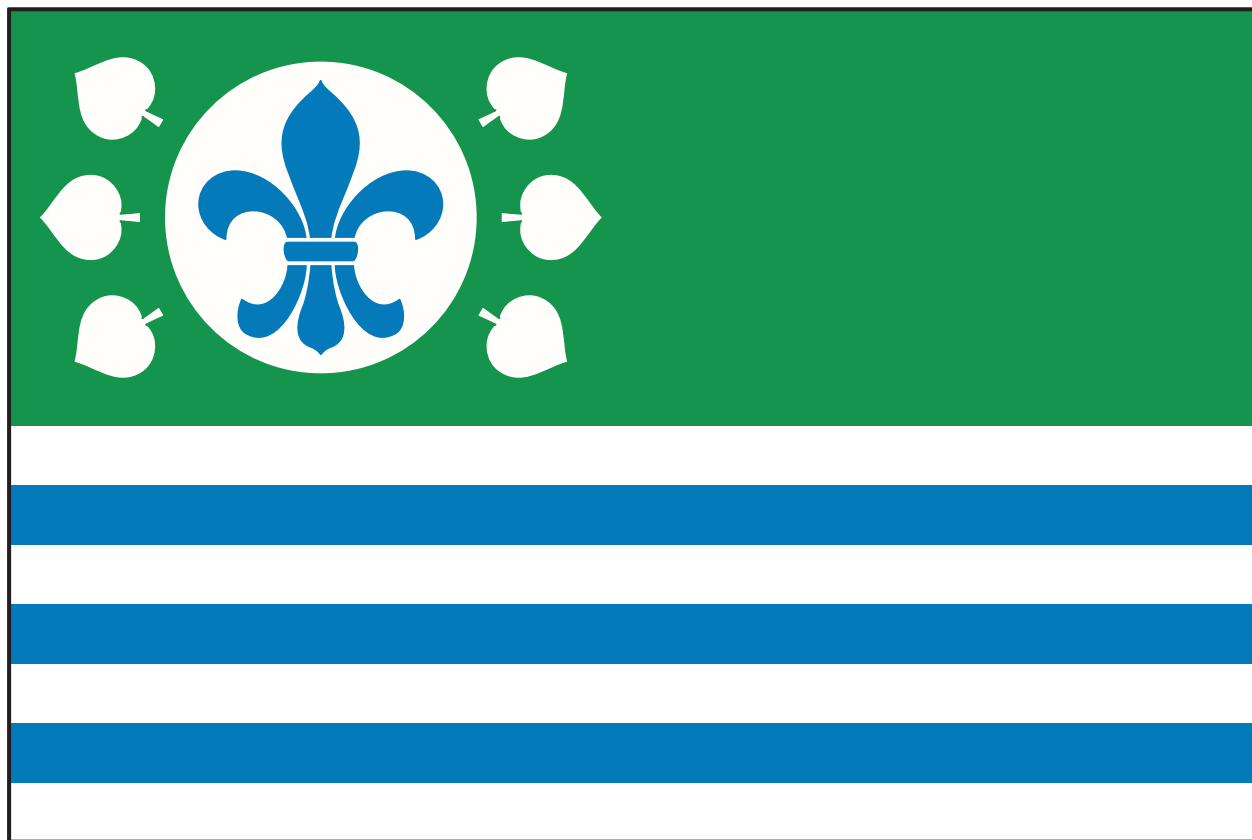
VARIANTA 2

OBEC URBANICE

NÁVRH ZNAKU OBCE

VARIANTA 3

OBEC URBANICE

NÁVRH VLAJKY OBCE

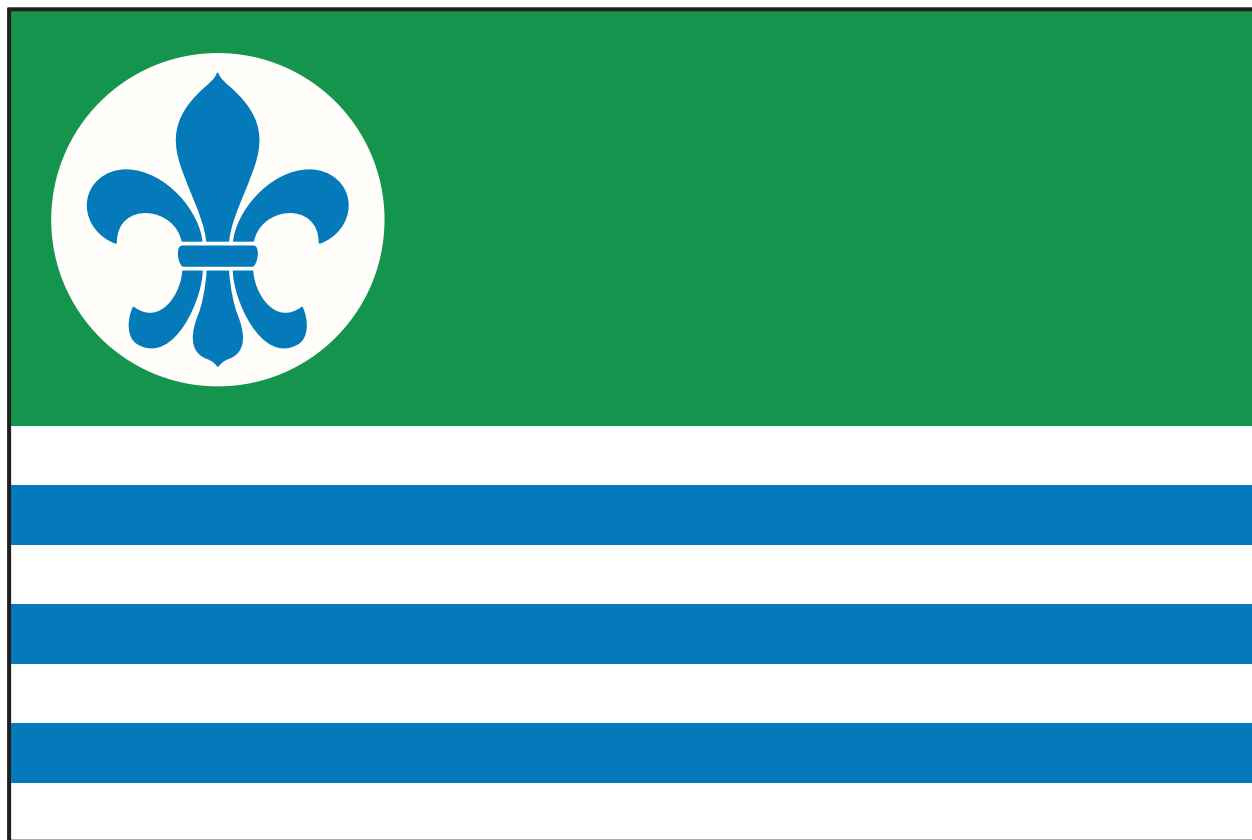
VARIANTA 3

OBEC URBANICE

NÁVRH ZNAKU OBCE

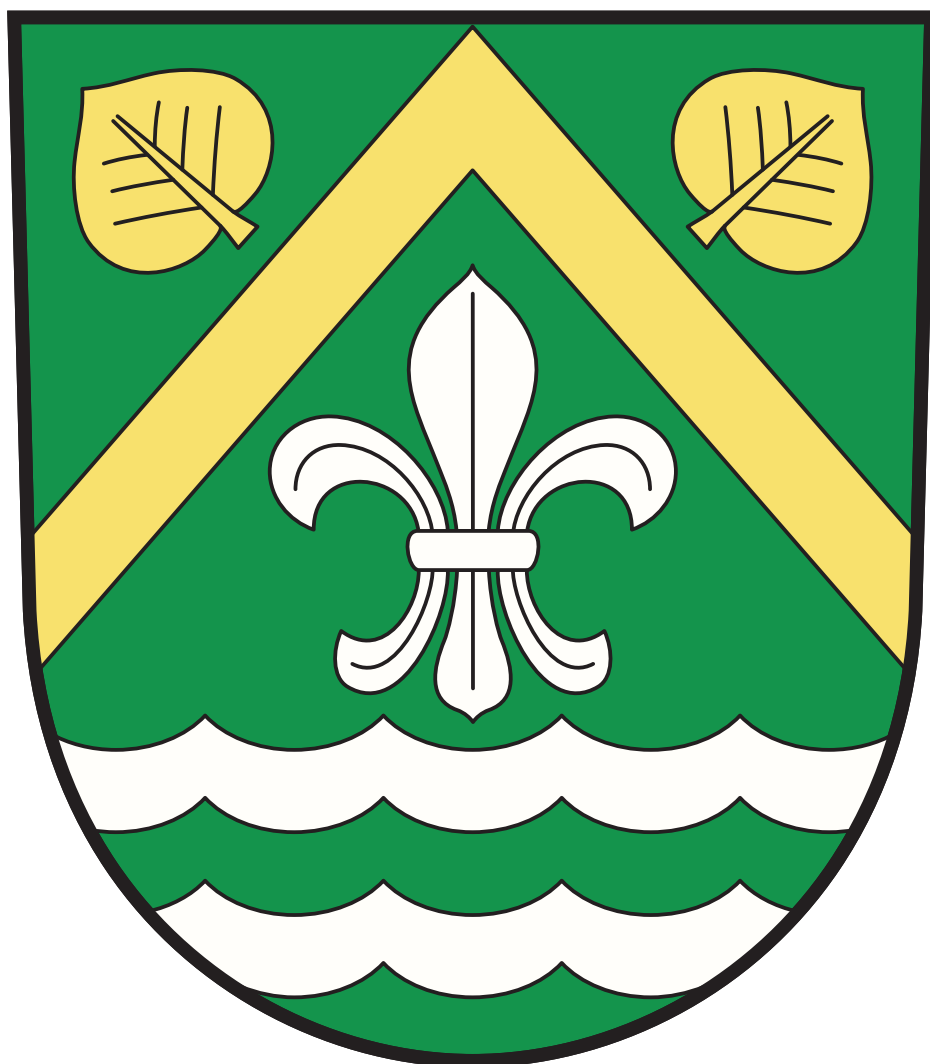
VARIANTA 4

OBEC URBANICE

NÁVRH VLAJKY OBCE

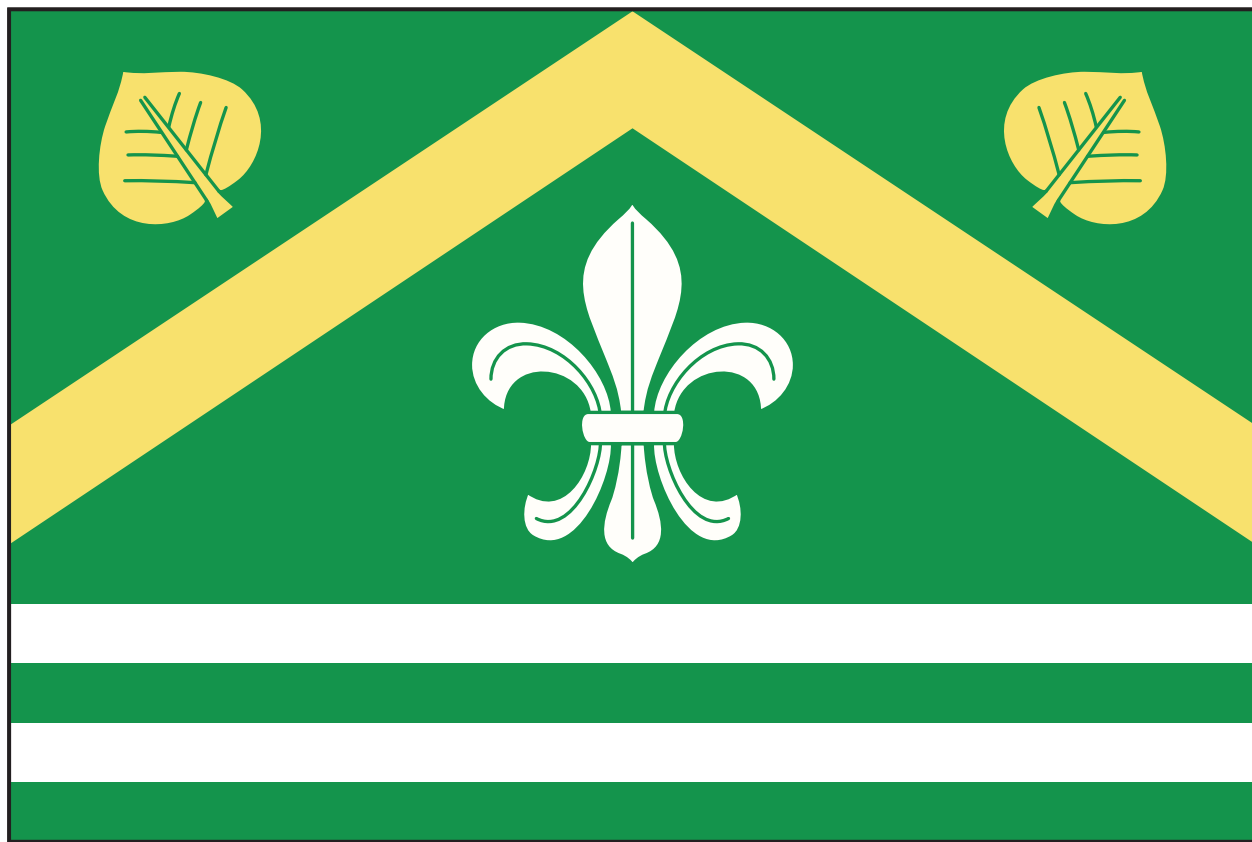
VARIANTA 4

OBEC URBANICE

NÁVRH ZNAKU OBCE

VARIANTA 5

OBEC URBANICE

NÁVRH VLAJKY OBCE

VARIANTA 5

OBEC URBANICE

NÁVRH ZNAKU OBCE

VARIANTA 6

OBEC URBANICE

NÁVRH VLAJKY OBCE

VARIANTA 6